

Viite

Maatalous- ja kalastusneuvosto 11.-12.12.2025 Brysselissä

Maatalous- ja kalastusneuvosto kokoontuu 11.-12.12.2025 Brysselissä. Kokouksessa Suomea edustaa maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah.

Maatalous- ja kalastusneuvosto pyrkii poliittiseen yhteisymmärrykseen ehdotuksesta neuvoston asetukseksi Atlantin ja Pohjanmeren kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuosiksi 2026, 2027 ja 2028. Suomi kannattaa kalastusmahdollisuuksien vahvistamista siten, että kalakantoja hyödynnetään kestävästi enimmäistuottoa (Maximum Sustainable Yield, MSY) koskevan EU:n yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteiden mukaisesti ja ICES:n uusimman tieteellisen neuvon perusteella.

Maatalous- ja kalastusneuvosto pyrkii poliittiseen yhteisymmärrykseen ehdotuksesta neuvoston asetukseksi Välimeren ja Mustanmeren kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuodeksi 2026. Suomi kannattaa kestävästi ratkaisua, joka perustuu tieteelliseen neuvon ja yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteisiin.

Maatalous- ja kalastusneuvosto keskustelee innovaatioista ja yksinkertaistamisesta vuoden 2027 jälkeisessä yhteisessä maatalouspolitiikassa. Suomi katsoo, että tukijärjestelmää tulisi aidosti yksinkertaistaa ja hallinnollista taakkaa keventää, jotta viljelijät voisivat nykyistä paremmin keskittyä ruoantuotantoon ja pitkäjänteiseen elinkeinotoiminnan kehittämiseen.

Asialista:**MAATALOUS- JA KALASTUSNEUVOSTON KOKOUS
11.-12.12.2025 BRYSSELISSÄ**

Esityslistan hyväksyminen

(mahd.) A-kohtien hyväksyminen

- a) Muiden kuin lainsäädäntöasioiden luettelo
- b) Lainsäädäntöasioiden luettelo (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)

KALASTUS**Muut kuin lainsäädäntöasiat**

Neuvoston asetus Atlantin ja Pohjanmeren kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuosiksi 2026, 2027 ja 2028
(Komission ehdottama oikeusperusta: SEUT 43 artiklan 3 kohta)
Poliittinen yhteisymmärrys

Neuvoston asetus Välimeren ja Mustanmeren kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuodeksi 2026
(Komission ehdottama oikeusperusta: SEUT 43 artiklan 3 kohta)
Poliittinen yhteisymmärrys

MAATALOUS**Lainsäädäntökäsittelyt**

(Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)

Yhteinen maatalouspolitiikka vuoden 2027 jälkeen: innovointi ja yksinkertaistaminen
Periaatekeskustelu

Muut asiat**Kalastus**

- a) Käsiteltävinä olevat säädösehdotukset (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)
- i) Yhteiselle kalastuspolitiikalle, eurooppalaiselle valtamerisopimukselle ja unionin vesiviljely- ja meripolitiikalle myönnettävän unionin tuen täytäntöönpanoedellytysten

vahvistaminen vuosiksi
2028–2034: tilannekatsaus
Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

Maatalous

- ii) Yhteinen maatalouspolitiikka vuoden 2027 jälkeen: tilannekatsaus
Puheenjohtajavaltion tiedotusasia
- iii) Asetus eläinten suojelusta kuljetuksen ja siihen liittyvien toimenpiteiden aikana: tilannekatsaus
Puheenjohtajavaltion tiedotusasia
- b) Vitamiinien ja kivennäisaineiden enimmäismäärät ravintolisissä ja täydennetyissä elintarvikkeissa ovat välttämättömiä
Saksan tiedotusasia
- c) YMP:n johtajien kokous (Kööpenhamina, 1.–3. lokakuuta 2025)
Puheenjohtajavaltion tiedotusasia
- d) EU:n maksajavirastojen johtajien 58. kokous (Kööpenhamina, 19.–21. marraskuuta 2025)
Puheenjohtajavaltion tiedotusasia
- e) Eläinten hyvinvointia koskevan konferenssin (Bryssel, 1. joulukuuta 2025) tulokset
Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

Maa- ja metsätalousministeriö

Perusmuistio

EU/1086/2025-MMM-9

Bondestam Orian

27.11.2025

Ehdotus neuvoston asetukseksi Atlantin ja Pohjanmeren sekä muiden merialueiden kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuosiksi 2026-2028

Kokous

Maatalous- ja kalastusneuvosto 11.-12.12.2025

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Maatalous- ja kalastusneuvoston pyrkii poliittiseen yhteisymmärrykseen komission ehdotuksesta.

Suomen kanta

Suomi kannattaa kalastusmahdollisuuksien vahvistamista siten, että kalakantoja hyödynnetään kestävää enimmäistuottoa (Maximum Sustainable Yield, MSY) koskevan EU:n yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteiden mukaisesti ja ICES:n uusimman tieteellisen neuvon perusteella.

Suomi yhtyy tarvittaessa muiden jäsenvaltioiden mahdollisiin huomioihin ja huoliin Atlantilla ja Pohjanmerellä sovellettavien monivuotisten suunnitelmien artikloista 4(6) ja 4(7) ja niiden käytöstä kalastusmahdollisuuksien asettamisessa. Asialla voi olla periaatteellista merkitystä tulevaisuudessa kalastusmahdollisuuksien vahvistamiseen myös Itämerellä.

Pääasiallinen sisältö

Komission ehdotus sisältää kalastusmahdollisuuksia unionin vesillä (Itämeren lukuun ottamatta) ja muualla vuosille 2026 - 2028. Ehdotus käsittää myös monenvälisiin tai kahdenvälisiin neuvotteluihin perustuvia kalastusmahdollisuuksia mm. UK:n kanssa. Osa näistä neuvotteluista on saatu päätökseen hiljattain tai on vielä kesken. Neuvottelujen lopputulos pannaan täytäntöön säätämällä jäsenvaltioiden kesken suhteellisen vakauden periaatteen pohjalta suoritettavasta kalastusmahdollisuuksien sisäisestä jaosta. Merkittävä osa komission ehdotuksessa esitetyistä kalakantojen kalastusmahdollisuuksista perustuu Kansainvälisen merentutkimusneuvoston (ICES) esittämään neuvoon MSY:n mukaisista kalastusmahdollisuuksista.

Komission ehdotuksen johdantokappaleet sisältävät viittauksia Atlantilla ja Pohjanmerellä sovellettavien ja eräitä kalakantoja koskevien monivuotisten suunnitelmien artikloihin 4(6) tai 4(7). Nämä artikkelit liittyvät kalastusmahdollisuuksien vahvistamiseen tilanteessa, jossa kalakannan koko vähintään 5 prosentin todennäköisyydellä alittaa vähimmäismäärän Blim. Vuonna 2023 maatalous- ja kalastusneuvosto ratkaisi Itämerellä asian siten, että kyseisen artikkelin 4(6) sijaan sovellettiin artiklaa 5 korjaavista toimenpiteistä.

Kalastusmahdollisuuksiin liittyy Norjan kevätkutuisen sillin TAC pohjoisen Atlantin rannikkovaltioiden neuvottelujen tuloksena. TAC nostettiin ICES:n neuvon perusteella 33 prosentilla. Rannikkovaltiot eivät ole päässeet yhteisymmärrykseen TAC:n jakamisesta, jonka vuoksi ne ovat vahvistaneet autonomiset kalastuskiintiöt itselleen. Tämä on johtanut yhteissaaliiden kasvuun ja TAC:n ylittämiseen, jonka seurauksena kannan koko on pienentynyt. Suomi saa EU:n kiintiöosuudesta noin 0,68 prosenttia (165 tonnia) perustuen suomalaisten kalastusalusten sillin kalastushistoriaan Atlantilla Petsamosta ja Rymättylästä käsin 1920 luvulta lähtien 1970 luvun puoliväliin.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT 43 artiklan 3 kohta. Neuvosto päättää ehdotuksesta määräenemmistöllä.

Käsittely Euroopan parlamentissa

SEUT 43 artiklan 3 kohdan mukaan neuvostolla on toimivalta päättää kalastusmahdollisuuksista.

Kansallinen valmistelu

Kalastusjaoston (EU17) kirjallinen menettely 7.-10.11.2025 ja 27-28.11.2025

EU-ministerivaliokunta 13.11.2025 ja 5.12.2025

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 5.12.2025

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Neuvoston vahvistamat TAC:t ja kalastuskiintiöt eivät pääsääntöisesti vaikuta kansalliseen lainsäädäntöön.

Kalastuselinkeinon ohjaus kuuluu Ahvenanmaan itsehallintolain 1144/1991 mukaan

Ahvenanmaan toimivaltaan. Ahvenanmaan maakunnan hallituksella on edustaja kalastusjaostossa.

Taloudelliset vaikutukset

Ehdotuksella ei ole suoria taloudellisia vaikutuksia kalataloudelle Suomessa.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät**Asiakirjat**

COM/2025/662 final

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Orian Bondestam, MMM/LVO, puh. 0295 162494

VAHVA-tunnus

EU/1086/2025

Liitteet**Viite**

Maa- ja metsätalousministeriö

Perusmuistio

EU/245/2025-MMM-74

Lehtinen Heikki

2.12.2025

Ehdotus NEUVOSTON ASETUKSEKSI eräiden kalakantojen ja kalakantar ryhmien Välimerellä ja Mustallamerellä sovellettavien kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuodeksi 2026, poliittinen yhteisymmärrys

Kokous

Maatalous- ja kalastusneuvosto 11.-12.12.2025

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Maatalous- ja kalastusneuvosto 11.-12.12.2025, poliittinen yhteisymmärrys

Suomen kanta

Suomi kannattaa kalastusmahdollisuuksien vahvistamista siten, että kalakantoja hyödynnetään kestävää enimmäistuottoa (Maximum Sustainable Yield, MSY) koskevan EU:n yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteiden mukaisesti ja uusimman tieteellisen neuvon perusteella.

Pääasiallinen sisältö

Ehdotuksen tarkoituksena on vahvistaa Välimeren ja Mustanmeren kalastusmahdollisuudet vuodeksi 2026 läntisen Välimeren pohjakalakantojakoskevan monivuotisen suunnitelman ja Välimeren yleisen kalastuskomission (GFCM) suositusten mukaisesti.

Läntisen Välimeren osalta ehdotuksessa vahvistetaan pohjakalakantoja koskevat kalastusmahdollisuudet monivuotisen suunnitelman mukaisesti. Kalastusmahdollisuudet ilmaistaan kaikkien kantojen suurimpana sallittuna pyyntiponnistuksena. Lisäksi vahvistetaan syvänmerenkatkaravun ja tietyn tyyppisiä pyydyksiä käyttäen pyydystettävän kum-

meliturskan enimmäissaaalisrajoitukset. Nämä rajoitukset ehdotetaan jaettavaksi läntisen Välimeren jäsenvaltioille (Espanjalle, Ranskalle ja Italialle).

Lisäksi ehdotetaan kalastusmahdollisuuksia, jotka perustuvat Välimeren yleisenkalastuskomission (GFCM) puitteissa tehtyihin sopimuksiin. GFCM on alueellinen kalastuksenhoitojärjestö, jonka toimivaltaan kuuluu meren elollisten luonnonvarojensäilyttäminen ja hoito Välimerellä ja Mustallamerellä. Euroopan unioni on GFCM:n jäsenyhdessä Bulgarian, Kreikan, Espanjan, Ranskan, Kroatian, Italian, Kyproksen, Maltan, Romanian ja Slovenian kanssa. GFCM:n hyväksymät toimenpiteet sitovat sen jäseniä.

Ehdotuksessa esitetään myös autonomisen kiintiön vahvistamista Mustanmeren kilohailille, jotta kalastuskuolevuus ei kasvaisi nykyisestä.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT 43(3)

Käsittely Euroopan parlamentissa

Kansallinen valmistelu

EU17 27.11.20205

EU-ministerivaliokunta 5.12.2025

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 5.12.2025

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Taloudelliset vaikutukset

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Maatalous- ja kalastusneuvostossa marraskuussa 2025 useat jäsenvaltiot toivat esille tarpeen päättää kalastusmahdollisuuksista joustavasti ottaen huomioon pienimuotoisen kalastuksen tarpeet.

Asiakirjat

15685/25 PECHE 407
13077/25 PECHE 277

14668/25 PECHE 365

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Heikki Lehtinen MMM/LVO, 0407709496

VAHVA-tunnus

EU/245/2025

Liitteet -

Viite -

Maa- ja metsätalousministeriö

Perusmuistio

EU/894/2025-MMM-29

Muroma Hanna

2.12.2025

Vuoden 2027 jälkeinen yhteinen maatalouspolitiikka - innovaatiot ja yksinkertaistaminen - maatalous- ja kalastusneuvoston keskustelu

Kokous

Maatalous- ja kalastusneuvosto 11.-12.12.2025

Eduskuntatunnus

U 55/2025 vp

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Maatalous- ja kalastusneuvosto keskustelee vuoden 2027 jälkeisestä yhteisestä maatalouspolitiikasta, erityisesti innovaatioista ja yksinkertaistamisesta. Maatalouden erityiskomitea valmisteli maatalous- ja kalastusneuvoston keskustelua kokouksessaan 24.11.2025.

Suomen kanta

Suomen kannat yhteisen maatalouspolitiikan uudistukseen on muodostettu valtioneuvoston kirjelmässä U 55/2025 vp.

Suomi katsoo, että tukijärjestelmää tulisi aidosti yksinkertaistaa ja hallinnollista taakkaa keventää, jotta viljelijät voisivat nykyistä paremmin keskittyä ruoantuotantoon ja pitkäjänteiseen elinkeinotoiminnan kehittämiseen.

Suomi katsoo, että YMP:n uudistuksessa tulisi mahdollisimman konkreettisin vaikutuksin toteuttaa tavoitteita tukijärjestelmien yksinkertaistamisesta ja hallinnollisen taakan

vähentämisestä. Suomi katsoo, että komission ehdottamia yksinkertaistamistoimia tulisi vahvistaa esitetystä.

Suomi näkee tärkeänä, että jäsenvaltioilla olisi tarpeeksi liikkumavaraa suunnitella kun-kin jäsenvaltion kannalta tarkoituksenmukainen toimenpidekokonaisuus. Neuvottelujen tässä vaiheessa Suomen tavoitteena on, että osan ehdotetuista pakollisista elementeistä tulisi olla jäsenvaltioille vapaaehtoisia.

Suomi pitää tärkeänä, että investointeja tuettaisiin maaseutuelinkeinojen monipuolistamiseksi sekä maatalouden ja muun yritystoiminnan kestävyysparantamiseksi. Suomi tunnistaa CAP-suunnitelman yhteistyöhankkeiden sekä yleishyödyllisten investointien merkityksen ja tuloksellisuuden niin ympäristöteemassa kuin maaseudun elinvoimaisuuden kannalta. Tuen kohdentaminen innovaatioihin olisi tärkeää, ml. riskirahoituksen mahdollistaminen.

Suomi pitää tärkeänä, että innovaatioiden käyttöönottoa ja tietämyksen vaihtoa edistettäisiin AKIS-järjestelmän avulla. Suomi pitää tärkeänä sitä, että nuoret viljelijät huomioitaisiin nykyistä paremmin osoittamalla heille kohdennettuja toimia.

Lisäksi komission tiedonannosta maatalouden ja ruoan visiosta (E 6/2025 vp) on laadittu E-kirje, jossa todetaan mm. seuraavaa: Suomi näkee tärkeänä, että EU:n lainsäädäntökehys mahdollistaa innovaatioiden luomisen ja nopeamman markkinoille saattamisen. Suomi näkee, että uudet tuotteet tuovat lisäarvoa elintarvikesektorille ja auttavat vahvistamaan myös omavaraisuutta ja huoltovarmuutta.

Pääasiallinen sisältö

Puheenjohtajavaltion tausta-asiakirja 15292/25

Puheenjohtajavaltio on toimittanut tausta-asiakirjan 15292/25.

Yksinkertaistamisen osalta tausta-asiakirjassa todetaan, että komission ehdotuksessa on useita yhteistä maatalouspolitiikkaa yksinkertaistavia tekijöitä. Esimerkiksi kahden pilarin rakenteen poistaminen merkitsisi sitä, että nykyisen rakenteen I ja II pilarin ympäristö- ja ilmastotoimiin sovellettaisiin jatkossa yhteisiä sääntöjä, varojen siirrolla pilarien välillä ei olisi merkitystä ja sovellettavat varainhoitosäännöt olisivat samat. Kонттäsümmana maksettavien korvausten maksuvaihtoehtoja lisättäisiin sekä laajuudeltaan että määrältään. Kun tukea myönnetään kestävämpään maatalouteen siirtymiseen ja yritysten perustamiseen, viljelijöiden olisi laadittava siirtymävaiheen suunnitelma ja jäsenvaltion hyväksymä liiketoimintasuunnitelma. Lisäksi jäsenvaltioille annettaisiin paremmat mahdollisuudet toteuttaa EU:n lainsäädäntöä pidemmälle meneviä tavoitteita tukemalla viljelijöille asetettavia kansallisia vaatimuksia. Osa näistä muutoksista tulee voimaan jo osana maatalouden yksinkertaistamispakettia (Omnibus III). Tausta-asiakirjassa todetaan, että nykyinen komission ehdotus on myös vähemmän yksityiskohtainen kuin nykyiset säädökset, mikä komission mukaan heijastaa vielä suurempaa mahdollisuutta räätälöidä kansallisia ja alueellisia sääntöjä yhteisessä kehyksessä.

Tausta-asiakirjassa esitetään seuraavat kysymykset maatalous- ja kalastusneuvoston keskusteluun:

1. Miten vuoden 2027 jälkeinen yhteinen maatalouspolitiikka voi edistää innovatiivisten ratkaisujen ja uuden teknologian nopeampaa käyttöönottoa viljelijöiden keskuudessa?
2. Mitä lisäyksinkertaistuksia vuoden 2027 jälkeisessä yhteisessä maatalouspolitiikassa mielestänne tarvitaan komission ehdotukseen verrattuna?

Komission asetusehdotus

Komissio julkaisi 16.7.2025 ehdotuksen tulevaksi monivuotiseksi rahoituskehykseksi vuosille 2028–2034. Komissio ehdottaa rahoituskehysten ja sen rakenteen merkittävää uudistamista. Komission 2028–2034 rahoituskauden ehdotuksessa korostetaan joustavuutta, yksinkertaisempia tukiohjelmia ja alueellisten tarpeiden parempaa huomioimista. Tavoitteena on yhdistää rahastoja, mukaan lukien YMP, ja luoda kumppanuussuunnitelmia, jotka vastaavat nykyistä paremmin paikallisiin tarpeisiin. Rahoituskehysten julkaisun yhteydessä komissio julkaisi myös useita sektorikohtaisia lainsäädäntöehdotuksia, joihin sisältyy asetusehdotus yhteiselle maatalouspolitiikalle myönnettävän unionin tuen täytäntöönpanoedellytysten vahvistamisesta vuosiksi 2028-2034 (COM(2025) 560 final).

Tässä perusmuistiossa käsitellään asetusehdotusta yhteisestä maatalouspolitiikasta, sekä tarkastellaan tarkemmin asetusehdotuksen 13 artiklassa määriteltyä investointitukea viljelijöille ja metsänomistajille ja 19 artiklassa määriteltyä tukea maatalouden, metsätalouden ja maaseudun tiedonvälitykseen ja innovaatioihin.

Asetusehdotus yhteisestä maatalouspolitiikasta (YMP-asetus)

YMP-asetusehdotuksen taustalla on komission 19.2.2025 antama tiedonanto maatalouden ja ruoan tulevaisuutta koskevasta visiosta (COM(2025) 75 final). Visiossa esitettiin tiekartta tuleville strategisille ehdotuksille maatalous- ja ruokasektorin vetovoiman parantamiseksi ja vakaan toimintaympäristön luomiseksi koko ruokaketjun toimijoille. Lisäksi visiossa hahmoteltiin tulevan yhteisen maatalouspolitiikan painopisteitä vuoden 2027 jälkeiselle ajalle.

Komission mukaan YMP:n erityispiirteiden vuoksi on perusteltua laatia yksinomaan maataloutta koskeva ehdotus osana vuosien 2028–2034 monivuotista rahoituskehystä koskevia lainsäädäntöehdotuksia. Komission mukaan ehdotus YMP-asetukseksi täydentää kumppanuusrahastoasetuksen yleisiä säännöksiä tarkemmilla säännöksillä, jotka koskevat yhteistä maatalouspolitiikkaa ja kumppanuussuunnitelmien maatalouslukua. Ehdotuksessa yhdistetään maataloustukirahasto ja maaseuturahasto. Tällä tavoitellaan parempia tuloksia kilpailukyvyssä, resilienssissä ja kestävyudessa. Yhdistäminen pyrkii lisäämään tehokkuutta ja hallinnon joustavuutta.

Komission ehdotuksen asetusrakenne poikkeaa aiemmista rahoituskausista, jolloin YMP:tä koskevat asiat ovat olleet pitkälti omissa asetuskokonaisuuksissaan. Kansallisen kumppanuussuunnitelman laatiminen olisi prosessina hyvinkin erilainen kuin YMP:n strategiasuunnitelman laatiminen nykyiselle rahoituskaudelle. Merkittävimmästä osasta kumppanuussuunnitelmakokonaisuutta säädetään kumppanuusrahastoasetuksessa. Yhteisen kansallisen kumppanuussuunnitelman laatiminen mahdollistaisi komission mukaan myös vahvemmat synergiat politiikkojen välillä, esimerkiksi antaen jäsenvaltioille paremmat valmiudet vastata maaseutualueiden haasteisiin kokonaisvaltaisemmalla tavalla.

Jatkossa YMP:tä koskeva asetukset säätäisi muun muassa nykyisen ehdollisuuden järjestelmän korvaavien vastuullisen tilanhoidon vaatimusten sisällöstä sekä viljelijöille ja muille YMP:n tuensaajille kohdistettujen tukitoimien reunaehdoista. Kumppanuusrahastoasetuksessa puolestaan säädettäisiin keskeisistä tukitoimenpiteisiin vaikuttavista asioista, kuten viljelijän määritelmästä, jäsenvaltion velvollisuuksista unionin taloudellisten etujen suojelemisessa, vastuullisen tilanhoidon vaatimusten valvonnasta sekä yhdenne-
tylle hallinto- ja valvontajärjestelmälle asetetuista vaatimuksista.

Komission YMP:n uudistusehdotuksessa pyritään yksinkertaistamaan tukijärjestelmiä muun muassa siten, että yhdistetään nykyiset ekojärjestelmät ja maaseuturahaston (nk.

II pilarin) ympäristötoimenpiteet. Keskeiset tukimuodot, kuten EU:n kokonaan rahoittama pinta-alaperusteinen tulotuki ja tuotantosidonnainen tulotuki sekä kansallisesti osarahoitettavat luonnonhaittakorvaus, ympäristö- ja ilmastotoimet (ml. luomu ja eläinten hyvinvointi), investointituet ja nuorten viljelijöiden aloitustuet, säilyisivät. Komission ehdotuksen mukaan jäsenvaltioille annettaisiin nykyistä enemmän vastuuta ja vapautta räätälöidä toimenpiteitä omien tarpeidensa mukaan, mutta tukitoimenpiteiden suunnittelua ohjataan edelleen mm. komission antamien suositusten ja tulosindikaattorien muodossa.

Investointituki viljelijöille ja metsänomistajille (13 artikla)

Asetusehdotuksen mukaan jäsenvaltion olisi tuettava sekä tuotannollisia että ei-tuotannollisia investointeja. Investointeja koskevan artiklan otsikoinnin perusteella tuki olisi suunnattu viljelijöille ja metsänomistajille. Toisin kuin nykykaudella toimenpide olisi jäsenvaltioille pakollinen toimeenpanna. Artiklatekstissä soveltamisala vaikuttaa olevan otsikkotasoa laajempi, sillä artiklatekstin mukaan tuki olisi suunnattu lisäksi ruokajärjestelmiä ja maaseutualueita koskevien investointien tukemiseen.

Jäsenvaltion kumppanuussuunnitelmassa annetaan tarkemmat tiedot tuen myöntämisestä. Asetuksen johdanto-osan perustelukappaleiden perusteella tuki voisi koskea muun muassa maa- ja metsätalouden kehittämistä ja nykyaikaistamista, digitalisaatiota, ilmastomuutokseen sopeutumiseen liittyviä infrastruktuureja, maa- ja metsätalouskäytäntöjä, vettä, täsmäviljelyä sekä tulolähteiden monipuolistumista muissa toiminnoissa, kuten maatilamatkailussa ja biotaloudessa.

Jäsenvaltiot voisivat myös tukea investointeja maa- tai metsätalouden tuotantomahdollisuuksien palauttamiseen luonnonkatastrofien, epäsuotuisten sääolojen tai katastrofien seurauksena. Tukea myönnettäisiin, jos tuhoa on aiheutunut vähintään 30 % maatalouden tuotantopotentiaalissa tai vähintään 20 % metsätalouden tuotantopotentiaalissa. Kuten kuluvallekin rahoituskaudella, jäsenvaltion olisi laadittava listaus tukikelpvottomista investoinneista, jotka sisältävät ainakin maatalouden tuotanto-oikeudet, maan, eläinten tai yksivuotisten kasvien hankinnan tiettyjä erityistapauksia lukuun ottamatta sekä rahoituskustannukset. Kuten kuluvallekin rahoituskaudella, tukea voidaan myöntää myös unionin uusista vaatimuksista johtuvien investointien kustannuksiin.

Tietyn metsätilakoon ylittyessä investointituki metsänomistajille edellyttäisi metsäsuunnitelmaa, mikä vastaa viimeisimpiä Forest European kestävän metsänhoidon suuntaviivoja. Investointituen enimmäismäärä voisi kumppanuusrahastoasetuksen mukaan olla enintään 75 prosenttia tukikelpoisesta kustannuksesta, nuorille viljelijöille enintään 85 prosenttia tukikelpoisesta kustannuksesta.

Tuki maatalouden, metsätalouden ja maaseudun tiedonvälitykseen ja innovaatioihin (19 artikla)

Jäsenvaltion tulisi tukea tiedonvaihtoa ja innovointia maa- ja metsätaloudessa ja maaseutualueilla. Jäsenvaltion tulisi antaa tukea edistääkseen EIP-AGRI-toimijaryhmien hankkeita ja toimintaa sekä toimenpiteitä, joiden avulla edistetään innovaatioita ja tiedon levitystä. EIP-AGRI-toiminnan tulisi nopeuttaa innovaatioiden kehittämistä ja käyttöä parantamalla tiedonvaihtoa ja edistämällä synergiaa maa- ja metsätalouden sekä maaseudun politiikkojen, toimijoiden ja välineiden välillä. Tuloksia levitetään ja kerrotaan AKIS:n kautta. Jäsenvaltion tulisi varmistaa, että hankkeiden keskeisiä tuloksia levitetään käytäntöön suuntautuneiden kanavien kautta mukaan lukien kansalliset ja CAP-verkostot. Tiedonlevitykseen on sisällytettävä riittävät tiedot hankkeista. Jäsenvaltio voi osoittaa tukea, jos hankkeen toimijaryhmässä on vähintään kaksi eri toimijaa, se edistää useampaa YMP:n erityistavoitetta ja tiedonlevityksessä ja innovoinnissa ei ole osallisena vain tutkimuselimiä.

Asetusehdotuksen perusteella tukea myönnettäisiin tiedon jakamiseen ja innovaatioihin maataloudessa, metsätaloudessa ja maaseutualueilla. Tuen myöntäminen olisi mahdollista toimiin, joilla edistetään innovaatioita, koulutusta ja neuvontaa, taitojen kehittämistä, neuvontapalveluja sekä muita tiedon jakamisen ja levittämisen muotoja. Aiempien rahoituskausien tapaan ehdotus mahdollistaa maaseutuyritysten ja maatilojen maatalouden ulkopuolisilla toimialoilla tehtävien innovointi- ja kehittämistoimien tukemisen.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Kyseessä on maatalouden erityiskomitean teemakeskustelu yhteisen maatalouspolitiikan asetusehdotuksiin liittyen.

Ehdotuksen oikeusperustana on yhteistä maatalouspolitiikkaa koskeva Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 43 artiklan 2 kohta. SEUT-sopimuksen 38 artikla antaa unionille valtuudet määritellä ja toteuttaa yhteistä maatalouspolitiikkaa. SEUT-sopimuksen 39 artikla asettaa yhteisen maatalouspolitiikan tavoitteet, joihin kuuluvat maatalouden tuottavuuden lisääminen, maatalousväestön kohtuullinen elintaso, markkinoiden vakauttaminen, tarvikkeiden saatavuuden varmistaminen sekä kohtuulliset kuluttajahinnat.

Ehdotukset käsitellään tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä Euroopan parlamentin kanssa. Neuvostossa päätös tehdään määräenemmistöllä.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Ehdotusta käsitellään Euroopan parlamentin maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnassa. Tarkempaa tietoa käsittelyn aikataulusta tai mietinnön laatijasta ei ole tiedossa.

Kansallinen valmistelu

Maatalouden erityiskomitean ja maatalous- ja kalastusneuvoston valmistelu

Maatalous- ja elintarvikejaosto (EU18) 14.8.2025, 28.8.2025, 2.9.2025, 16.9.2025, 11.-12.9.2025 (kirjallinen menettely), 16.9.2025, 2.10.2025, 17.10.2025, 6.11.2025, 11.11.2025, 20.-21.11.2025 (kirjallinen menettely), 2.12.2025

EU-ministerivaliokunta 19.9.2025, 22.10.2025, 13.11.2025, 5.12.2025

Eduskuntakäsittely

Valtioneuvoston U-kirjelmä 20.11.2025 (U 55/2025 vp).

Maatalouden erityiskomitean ja maatalous- ja kalastusneuvoston valmistelu

Suuri valiokunta 19.9.2025, 24.10.2025, 14.11.2025, 5.12.2025

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Ehdotuksen vaikutukset kansalliseen lainsäädäntöön ja Ahvenanmaan asema on kuvattu valtioneuvoston kirjelmässä U 55/2025 vp.

Taloudelliset vaikutukset

Taloudellisia vaikutuksia on avattu tarkemmin valtioneuvoston kirjelmässä U 55/2025 vp.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

Komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi, jolla vahvistetaan yhteisen maatalouspolitiikan unionin tuen täytäntöönpanon edellytykset ajanjaksolle 2028–2034 (COM(2025) 560 final) ja siihen liittyvät liitteet I-II

15292/25

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Neuvotteleva virkamies Sanna-Helena Fallenius, MMM/RO/EUKA, p. 0295 162 073, sanna-helena.fallenius@gov.fi

Neuvotteleva virkamies Osmo Rönty, MMM/RO/EUKA, p. 0295 162 084, osmo.ronty@gov.fi

Johtava asiantuntija Juuso Kalliokoski, MMM/RO/MAKE, p. 0295 162 470, juuso.kalliokoski@gov.fi

Neuvotteleva virkamies Sanna Koivumäki, MMM/RO/MAKE, p. 0295 162 437, sanna.koivumaki@gov.fi

Erityisasiantuntija Viivi Jalava, MMM/RO/MAKE, p. 0295 162 016, viivi.jalava@gov.fi

VAHVA-tunnus

EU/894/2025

Liitteet -

Viite -

Maa- ja metsätalousministeriö

Perusmuistio

EU/239/2025-MMM-224

Muroma Hanna

28.11.2025

Maatalous- ja kalastusneuvoston 11.-12.12.2025 muut asiat

Kokous

Maatalous- ja kalastusneuvosto 11.-12.12.2025

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Maatalous- ja kalastusneuvoston 11.-12.12.2025 muissa asioissa käsitellään puheenjohtajavaltion, komission ja jäsenvaltioiden tiedotusasioita.

Suomen kanta

Suomi ottaa asiat tiedoksi.

Pääasiallinen sisältö

Asiakohta a)

i) Yhteiselle kalastuspolitiikalle, eurooppalaiselle valtamerisopimukselle ja unionin vesiviljely- ja meripolitiikalle myönnettävän unionin tuen täytäntöönpanoedellytysten vahvistaminen vuosiksi 2028–2034: tilannekatsaus

Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

Komissio julkaisi 16.7.2025 ehdotuksen monivuotisista rahoituskehyksistä sekä siihen liittyvistä asetusehdotuksista. Jatkossa jäsenmaiden hallinnoima rahoitus koottaisiin ns. kansalliseen kumppanuusrahastoon, jonka käyttöä ohjaisi kumppanuusrahastoasetus

sekä tuloksellisuusasetus. Monivuotinen rahoituskehys ja edellä mainitut asetukset määrittelevät yhteisen kalatalouspolitiikan rahoituskehysten, horisontaaliset periaatteet, hallinnoinnin sekä tuloksellisuuden ja seurannan viitekehysten. Yhteisen kalastuspolitiikan, valtamerisopimuksen sekä meri- ja vesiviljelypolitiikan rahoitusasetus täydentää kokonaisuutta sektorikohtaisella sääntelyllä.

Yhteisen kalastuspolitiikan rahoitusasetusta on käsitelty syyskuusta alkaen neuvoston kalastuspolitiikan työryhmässä. Puheenjohtaja antaa neuvostolle katsauksen käsittelyn edistymisestä.

ii) Yhteinen maatalouspolitiikka vuoden 2027 jälkeen: tilannekatsaus *Puheenjohtajavaltion tiedotusasia*

Puheenjohtajavaltio Tanska tiedottaa maatalous- ja kalastusneuvostolle tilannekatsauksen vuoden 2027 jälkeisen yhteisen maatalouspolitiikan valmistelusta. Komissio julkaisi 16.7.2025 ehdotuksen tulevaisuuden monivuotiseksi rahoituskehykseksi vuosille 2028–2034. Komissio ehdottaa rahoituskehysten ja sen rakenteen merkittävää uudistamista. Komission 2028–2034 rahoituskauden ehdotuksessa korostetaan joustavuutta, yksinkertaisempia tukiohjelmia ja alueellisten tarpeiden parempaa huomioimista. Tavoitteena on yhdistää rahastoja, mukaan lukien YMP, ja luoda kumppanuussuunnitelmia, jotka vastaavat nykyistä paremmin paikallisiin tarpeisiin. Rahoituskehysten julkaisun yhteydessä komissio julkaisi myös useita sektorikohtaisia lainsäädäntöehdotuksia, joihin sisältyy asetusehdotus yhteiselle maatalouspolitiikalle myönnettävän unionin tuen täytäntöönpanoedellytysten vahvistamisesta vuosiksi 2028-2034 (COM(2025) 560 final).

Komission YMP:n uudistusehdotuksessa pyritään yksinkertaistamaan tukijärjestelmiä muun muassa siten, että yhdistetään nykyiset ekojärjestelmät ja maaseuturahaston (nk. II pilarin) ympäristötoimenpiteet. Keskeiset tukimuodot, kuten EU:n kokonaan rahoittama pinta-alaperusteinen tulotuki ja tuotantosidonnainen tulotuki sekä kansallisesti osarahoitettavat luonnonhaittakorvaus, ympäristö- ja ilmastotoimet (ml. luomu ja eläinten hyvinvointi), investointituet ja nuorten viljelijöiden aloitustuet, säilyisivät. Komission ehdotuksen mukaan jäsenvaltioille annettaisiin nykyistä enemmän vastuuta ja vapautta räätälöidä toimenpiteitä omien tarpeidensa mukaan, mutta tukitoimenpiteiden suunnittelua ohjataan edelleen mm. komission antamien suositusten ja tulosindikaattorien muodossa.

iii) Asetus eläinten suojelusta kuljetuksen ja siihen liittyvien toimenpiteiden aikana: tilannekatsaus *Puheenjohtajavaltion tiedotusasia*

Puheenjohtajavaltio Tanska tiedottaa maatalous- ja kalastusneuvostolle tilannekatsauksen asetusehdotuksesta eläinten suojelusta kuljetuksen ja siihen liittyvien toimenpiteiden aikana. Komissio antoi asetusehdotuksen 5.12.2023. Asetusehdotusta on käsitelty neuvoston työryhmässä säännöllisesti Unkarin puheenjohtajakaudesta alkaen. Tanskan puheenjohtajakaudella on keskitytty koulutusvaatimuksiin, kuljetusvälineisiin, tilavaatimuksiin sekä kuljetuskuntoisuuteen.

Tanskan puheenjohtajakaudella pidettiin viisi asiantuntijatyöryhmän kokousta, joissa käytiin läpi ehdotuksen lukuja III (kuljetusvälineet), lukua VIII (koulutusvaatimukset), liitteen I kappaletta I (kuljetuskuntoisuus) sekä liitteen I lukua VII (tilavaatimukset). Koulutusvaatimus laajenisi nykyisestä ja ehdotuksessa olisi tarkoitus ottaa käyttöön kaksivaiheinen koulutusmalli, jossa peruskoulutus vaadittaisiin kaikille eläinkuljetukseen osallistuville, maatilallisia ja maatilojen henkilökuntaa lukuun ottamatta ja jatkokoulutus vaadittaisiin pätevyystodistuksen saamiseksi. Tilavaatimuksissa neuvosto ehdottaisi käyttöön otettavaksi riskiperusteisen lähestymistavan, jossa lyhyiden matkojen tilavaatimukset vastaisivat pääosin nykyisiä vaatimuksia, mutta pidemmällä kuljetuksella olisi isommat tilavaatimukset. Myös korkeissa lämpötiloissa tilavaatimukset olisivat korkeammat.

Asiakohta b) Vitamiinien ja kivennäisaineiden enimmäismäärät ravintolisissä ja täydennetyissä elintarvikkeissa ovat välttämättömiä
Saksan tiedotusasia

Saksa nostaa neuvoston muissa asioissa tiedotusasian liittyen vitamiinien ja kivennäisaineiden enimmäismääriin. Tiedotusasiassa painotetaan komissiolle, että työ vitamiinien ja kivennäisaineiden enimmäismäärien asettamisesta elintarvikkeille ja ravintolisille olisi saatava etenemään. Suomi kannattaa tätä Saksan pyyntöä.

Työtä on käsitelty ainoastaan epävirallisesti ensin komission Task Force työryhmässä, johon osallistui 8 EU-jäsenvaltiota. Työn tulosta, 130 sivuista asiakirjaa, on käsitelty komission täydentämis- ja ravintolisiä käsittelevässä asiantuntijatyöryhmässä vuodesta 2023 lähtien. Käsittelykiirroksista huolimatta, komissio ei ole vielä julkaissut asiasta työasiakirjaa.

Täydentämisasetuksen (EY) 1925/2006 6. artiklan ja Ravintolisädirektiivin 46/2002/EY 5. artiklan mukaan, sekä elintarvikkeissa ravitsemukselliseen täydentämiseen käytettävillä vitamiineilla ja kivennäisaineilla, että ravintolisinä käytettävillä vitamiineilla ja kivennäisaineilla tulee asettaa yhteiset enimmäismäärät EU:ssa. Molempien säädösten valmistumisesta on kulunut jo melkein 20 vuotta, eikä enimmäismääriä vielä ole asetettu.

Koska ravintoaineiden saanti ruoasta on oltava kuluttajalle turvallista, monet EU-jäsenvaltiot ovat, yhteisten enimmäismäärien puuttuessa, soveltaneet omia kansallisia enimmäismääriä vitamiineille ja mineraaleille elintarvikkeissa ja ravintolisissä, mikä on aiheuttanut jatkuvia ongelmia tavaroiden vapaassa liikkuvuudessa jäsenmaiden välillä.

Saksan nootissa pyydetäänkin komissiota viimeistelemään työnsä tämän osalta vuoden 2026 aikana ja esittelemään asian toimeenpanosta raportti.

Asiakohta c) YMP:n johtajien kokous (Kööpenhamina, 1.–3. lokakuuta 2025)
Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

Puheenjohtajavaltio Tanska tiedottaa maatalous- ja kalastusneuvostoa YMP:n johtajien kokouksesta. YMP:n johtajien kokous Kööpenhaminassa 2.–3.10.2025 käsitteli Tanskan Green Agreement -mallia, joka yhdistää ilmasto-, luonto- ja vesipolitiikan tavoitteet. Painopisteinä olivat maankäytön muutos (15 % maatalousmaasta pois tuotannosta vuoteen 2030), vsiresilienssi ja vihreä kasvu. Lisäksi keskusteltiin tulevan YMP-kauden rahoituksesta, yksinkertaistamisesta, sukupolvenvaihdoksista ja nuorten viljelijöiden tukemisesta. Esillä olivat myös ilmastokriisien vaikutukset, vesien suojeleminen ja innovaatioiden rooli kilpailukykyisessä, ympäristöystävällisessä ruuantuotannossa. Jäsenvaltiot korostivat tarvetta selkeyttää sääntöjä ja vähentää hallinnollista taakkaa. Huolta herättivät aikataulun tiukkuus ja subsidiariteetin toteutuminen. Useat jäsenvaltiot painottivat joustaavuutta ja kansallisten prioriteettien huomioimista.

Asiakohta d) EU:n maksajavirastojen johtajien 58. kokous (Kööpenhamina, 19.–21. marraskuuta 2025)
Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

Puheenjohtajavaltio Tanska tiedottaa maatalous- ja kalastusneuvostoa EU:n maksajavirastojen johtajien 58. kokouksesta, joka järjestettiin Kööpenhaminassa 19.-21.11.2025. Kokouksessa kuultiin puheenvuoroja CAP-uudistuksesta ja järjestettiin työpajoja tekoälyn hyödyntämisen mahdollisuuksista maksajavirastoissa ja siitä, miten yhteisen maatalouspolitiikan yksinkertaistaminen voi hyödyttää maksajavirastoja. Suomea kokouksessa edusti Ruokavirasto.

Asiakohta e) **Eläinten hyvinvointia koskevan konferenssin (Bryssel, 1. joulukuuta 2025) tulokset**

Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

Puheenjohtajavaltio Tanska tiedottaa maatalous- ja kalastusneuvostoa eläinten hyvinvointia koskevasta konferenssista. Tanska järjestää yhteistyössä komission kanssa korkean tason konferenssin, jossa keskustellaan siitä, miten eläinten hyvinvointia voidaan kehittää vuoteen 2050 mennessä. Tarkoitus on käsitellä strategisia linjauksia, lainsäädännön tulevaisuutta sekä käytännön ratkaisuja tuotannosta markkinoille asti, tavoitteena vahvistaa EU:n asemaa korkeiden eläinten hyvinvointistandardien edelläkävijänä ja kotieläintuotannon kilpailukykyä kansainvälisillä markkinoilla sekä vastata kansalaisten odotuksiin.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

-

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

Maatalous- ja elintarvikejaosto (EU18) 2.12.2025

EU-ministerivaliokunta 5.12.2025

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 5.12.2025

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

-

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Erityisasiantuntija Hanna Muroma, MMM/RO/EUKA, p. 0295 162 038, hanna.muroma@gov.fi

Asiakohta a)

i) Yhteiselle kalastuspolitiikalle, eurooppalaiselle valtamerisopimukselle ja unionin vesiviljely- ja meripolitiikalle myönnettävän unionin tuen täytäntöönpanoedellytysten vahvistaminen vuosiksi 2028–2034: tilannekatsaus

Neuvotteleva virkamies Timo Halonen, MMM/LVO/ELKA, p. 0295 162 411, timo.halonen@gov.fi

ii) Yhteinen maatalouspolitiikka vuoden 2027 jälkeen: tilannekatsaus

Neuvotteleva virkamies Sanna-Helena Fallenius, MMM/RO/EUKA, p. 0295 162 073, sanna-helena.fallenius@gov.fi

Neuvotteleva virkamies Osmo Rönty, MMM/RO/EUKA, p. 0295 162 084, osmo.ronty@gov.fi

iii) Asetus eläinten suojelusta kuljetuksen ja siihen liittyvien toimenpiteiden aikana: tilannekatsaus

Neuvotteleva virkamies Terhi Simonen-Jokinen, MMM/RO/EKY, p. 0295 162 039, terhi.simonen-jokinen@gov.fi

Asiakohta b) **Vitamiinien ja kivennäisaineiden enimmäismäärät ravintolisissä ja täydennetyissä elintarvikkeissa ovat välttämättömiä**

Elintarvikeylitarkastaja Anna Lemström, MMM/RO/ETU, p. 0295 162 145, anna.lemstrom@gov.fi

Asiakohta c) **YMP:n johtajien kokous (Kööpenhamina, 1.–3. lokakuuta 2025)**

Neuvotteleva virkamies Tiina Hartman, MMM/RO/MAKE, p. 0295 162 271, tiina.hartman@gov.fi

Neuvotteleva virkamies Mirja Kiviranta, MMM/RO/MY, p. 0295 162 352, mirja.kiviranta@gov.fi

Asiakohta d) **EU:n maksajavirastojen johtajien 58. kokous (Kööpenhamina, 19.–21. marraskuuta 2025)**

-

Asiakohta e) **Eläinten hyvinvointia koskevan konferenssin (Bryssel, 1. joulukuuta 2025) tulokset**

Erityisasiantuntija Susanna Ahlström, MMM/RO/EKY, p. 0295 162 436, susanna.ahlstrom@gov.fi

VAHVA-tunnus

EU/239/2025

Liitteet -

Viite -

Liitteet -